

Welke projecten over long COVID zijn er?

Momenteel zijn er 14 projecten op het gebied van long COVID uitgezet? Deze projecten zijn vanuit verschillende deelprogramma's van het [COVID-19 programma](#) gefinancierd: deelprogramma aanhoudende klachten en nazorg, deelprogramma behandeling en deelprogramma vaccinatie. De onderzoeken hebben een gemiddelde looptijd van 2 jaar en de resultaten worden op de projectpagina's gemeld. Het is niet mogelijk om via ons deel te nemen aan de onderzoeken. Hiervoor kan contact worden opgenomen met de desbetreffende onderzoekscentra.

Aanhoudende klachten na COVID-19 infectie: epidemiologie, pathofysiologie, predictie, en communicatie, de CORona Follow Up (CORFU) studie

5.1.2e Maastricht Universitair Medisch Centrum

CORFU brengt 7 cohortstudies bij elkaar om aanhoudende klachten en kwaliteit van leven na een COVID-19-infectie in kaart te brengen. Daarbij brengt het de lichamelijke kenmerken van aanhoudende klachten in kaart en ontwikkelt dit project een voorspellend model voor de kans op aanhoudende klachten. De (voormalige) patiënten krijgen vragenlijsten toegestuurd over hun klachten op meerdere momenten, afhankelijk van wanneer zij de COVID-19-infectie hebben doorgemaakt. Verder wordt binnen dit project een patiëntenplatform ontwikkeld, samen met de stichting EuroQol, om de patiënt te kunnen informeren over zijn situatie en het beloop ervan.

[Lees meer over dit onderzoek](#)

Aanhoudende klachten na COVID-19: perspectief vanuit de populatie, patiënt, en zorg

5.1.2e Universitair Medisch Centrum Groningen

Dit project onderzoekt vanuit verschillende vakgroepen hoe vaak long COVID voorkomt, wat voor klachten dit ziektebeeld met zich meebrengt en wat de gevolgen zijn op een patiënt en de maatschappij. Om meer zicht te krijgen op lichamelijke mechanismen van long COVID, doen de onderzoekers een uitgebreid onderzoek naar de long COVID-klachten van Lifelines-deelnemers (een al langer bestaand cohort). Verder testen ze een breed scala aan risicofactoren voor long COVID. Een ander deel van de studie richt zich op de ervaringen van patiënten met herstel- en nazorg en zelfmanagement. Dit leidt tot een online module met patiëntervaringen. De resultaten van voorafgaande delen komen samen in een actie-onderzoek. Hierin ontwikkelen zorgverleners uit de eerste en tweede lijn samen met patiënten een zorgpad, dat zij zullen blijven doorontwikkelen. Bekijk [de projectpagina](#) van dit project.

COVID-19 Follow-up zorgpaden en lange-termijn uitkomsten in het Nederlandse gezondheidszorg systeem: een gecombineerd revalidatiegeneeskundig, longgeneeskundige, en intensive care perspectief (CO-FLOW study)

5.1.2e Erasmus MC

Na ziekenhuisontslag volgen COVID-19-patiënten verschillende nazorgpaden, bijvoorbeeld in een revalidatiecentrum, verpleeghuis of fysiotherapiepraktijk. Dit onderzoek volgt gedurende 2 jaar COVID-19-patiënten die in een ziekenhuis opgenomen zijn geweest in Rotterdam-Rijnmond. Hierbij kijkt het onderzoek naar het effect van de verschillende zorgpaden. De onderzoekers verzamelen veel gegevens, zoals over patiëntstromen, zorggebruik en (voorspellers van) lichamelijk, cognitief en psychologisch herstel. Hierdoor biedt het onderzoek inzicht in langetermijngevolgen van COVID-19 en wordt de nazorg beter op de patiënt afgestemd.

Bekijk [de projectpagina](#) van dit project.

Inzicht in aanhoudende klachten: een mixed methods-benadering

5.1.2e UMCG, Radboud UMC, MUMC en Dutch Hospital Data

Dit onderzoek richt zich op onderliggende oorzaken en risicofactoren voor long COVID en brengt de

zorgpaden en aard, ernst en duur van de aanhoudende klachten in beeld. Hierbij is extra aandacht voor diverse kwetsbare groepen in onze samenleving. Het onderzoek zal verschillende onderzoeksmethodes combineren. Zo worden bestaande gegevens uit elektronisch patiëntendossiers van huisartsen en ziekenhuizen gecombineerd en onderzocht en worden er gegevens verzameld en onderzocht met vragenlijsten en interviews. Het project is een samenwerking tussen het Nivel, UMCG, Radboud UMC, MUMC en Dutch Hospital Data. Bekijk [de projectpagina](#) van dit project.

Multidisciplinaire integrale richtlijn COVID-19 nazorg

5.1.2e - Nederlands Huisartsen Genootschap

Dit project ontwikkelt een richtlijn voor praktijk en beleid, gebaseerd op onderzoek uit verschillende onderdelen van de wetenschap. Deze richtlijn zal vernieuwd blijven worden als er nieuwe kennis beschikbaar komt. De richtlijn is bedoeld voor alle COVID-19(verdachte)-patiënten, onafhankelijk van de plek (ziekenhuis of thuis) waarin zij de ziekte hebben doorgemaakt. Het Kennisinstituut van de Federatie Medisch Specialisten (FMS) en het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) bieden ondersteuning bij de ontwikkeling van de richtlijn. Deze wordt gepubliceerd op de Richtlijndatabase en opgenomen op de Richtlijnenwebsite van het NHG. Bekijk [de projectpagina](#) voor meer informatie.

Prospectief cohortonderzoek bij niet-gehospitaliseerde COVID-19-patiënten: Klinische ontwikkeling van de patiënt thuis (COVID-HOME studie) en bepaling van de isolatieduur

5.1.2e - Universitair Medisch Centrum Groningen

Het UMCG volgt een jaar lang ongeveer 200 COVID-19-patiënten die niet in een ziekenhuis zijn opgenomen en hun gezinsleden. Doel is om op basis hiervan richtlijnen te kunnen maken voor de behandeling van COVID-19-patiënten thuis. Met het onderzoek willen onderzoekers meer kennis vergaren over hoe de ziekte bij deze groep patiënten verloopt. De kennis kan helpen om patiënten in de toekomst de juiste behandeling te kunnen geven en bijtijds te kunnen nagaan wanneer hun ziektebeeld gaat verslechteren. [Lees meer over dit onderzoek.](#)

ReCOVER: Kan cognitieve gedragstherapie via het internet voorkomen dat vermoeidheidsklachten van COVID-19-patiënten chronisch worden? Een gecontroleerde en gerandomiseerde studie

5.1.2e - Amsterdam Universitair Medisch Centrum

Dit project gaat na of gedragstherapie die gegeven wordt via het internet ook helpt bij moeheid na COVID-19. Door sneller na het ontstaan van de klacht te behandelen, wordt hopelijk voorkomen dat de moeheid chronisch wordt. Er nemen 114 patiënten deel die na COVID-19 door ernstige moeheid worden belemmerd. De helft krijgt gedragstherapie, de andere helft gebruikelijke zorg. Toeval bepaalt in welke groep een deelnemer komt. De behandeling duurt vier maanden, waarbij mensen direct na afloop en zes maanden na de behandeling worden onderzocht. Door vergelijking van beide groepen wordt nagegaan of gedragstherapie leidt tot een afname van moeheid en beperkingen, en of minder mensen chronisch moe worden na COVID-19.

[Bekijk de projectpagina](#)

VeCosCO: Neurobiologische basis van langdurige cognitieve klachten en vermoeidheid

5.1.2e - Universitair Medisch Centrum Utrecht

Er zijn sterke aanwijzingen dat de aanwezigheid van ontstekingscellen in de hersenen een rol speelt bij de langdurige vermoeidheids- en cognitieve klachten na COVID-19. In dit onderzoek wordt de aanwezigheid van deze ontstekingscellen onderzocht met behulp van beeldvormende technieken: de zogenaamde TSPO PET-scan en functionele MRI. De onderzoekers kijken naar het verband tussen de aan- of afwezigheid van ontstekingscellen en (het beloop van) langdurige klachten na COVID-19.

Bekijk [de projectpagina](#) van dit project.

Behandeling van long COVID

Deze onderzoeken zijn gericht op [medisch specialistische zorg](#) en hebben als doel het beantwoorden van belangrijke kennishiaten op het gebied van behandeling. Wij faciliteren deze onderzoeken om een bijdrage te leveren aan het bevorderen van optimale zorg voor COVID-19. De kennishiaten zijn geïdentificeerd door de Multidisciplinaire Wetenschapscommissie COVID-19 van de Federatie Medisch Specialisten (FMS).

COVID-19: De rol van klinische en beeldvormende testen

5.1.2e Maastricht Universitair Medisch Centrum

In dit onderzoek wordt gekeken of het met CT-scans mogelijk is te voorspellen hoe het verloop van de ziekte zal zijn bij patiënten met COVID-19. Naast CT-scans gebruiken de onderzoekers ook andere informatie over de gezondheid van ex-patiënten. Bij enkele patiënten zullen ze enkele maanden na herstel een nieuw soort scan maken. Hiermee kunnen ze zien of de blijvende afwijkingen worden veroorzaakt door ontsteking of beginnende verlittekening.

Bekijk [de projectpagina](#) van dit project.

DEFENCE - Hartschade na corona

5.1.2e UMC Utrecht

Wat is de frequentie en wat zijn de gevolgen van myocard schade bij Covid-19? Welke interventies kunnen we inzetten om korte en lange termijn myocard schade te voorkomen? In de DEFENCE-studie wordt hier onderzoek naar gedaan.

[Lees meer over dit onderzoek](#)

Rol van genetische factoren bij ernstige of langdurige gevolgen van coronavirusinfectie bij kinderen

5.1.2e Leiden Universitair Medisch Centrum

Soms kunnen kinderen na een COVID-infectie een levensbedreigende ontstekingsziekte krijgen, ook wel multi-system inflammatory syndrome in children (MIS-C) genoemd. Daarnaast kunnen ze ook langdurige klachten houden. Het is onebekend waarom sommige kinderen hier last van krijgen. In dit onderzoek wordt onderzocht of kinderen met deze klachten erfelijke afwijkingen hebben in de afweer.

[> Bekijk de projectpagina](#)

Sniffing out COVID; Perspectief bij blijvend reukverlies, naar begrip en behandeling

5.1.2e Wageningen University

Een deel van de patiënten die te maken heeft met reukverlies na een COVID-19 infectie houdt deze klachten of krijgt te maken met een verstoord reukvermogen. In deze studie wordt onderzoek gedaan naar de behandelingsmogelijkheden, maar ook naar de invloed op eetgedrag, kwaliteit van leven en het effect op de hersenen.

[Lees meer over dit onderzoek](#)

Vaccinatie bij mensen met long COVID

Er zijn ook studies over long COVID waarin onderzocht wordt of de [coronavaccinaties](#) ingezet kunnen worden als behandeling van long COVID-klachten bij volwassenen en kinderen. Deze projecten zijn gefinancierd vanuit deelprogramma vaccinatie. Aanvullend op internationaal onderzoek hebben wij specifieke onderzoeken op het gebied van vaccinatie uitgezet die noodzakelijk zijn voor beleidsmakers, patiënten en hun behandelaars.

Long Covid en vaccinatie in het RECoVERED cohort

5.1.2e Amsterdam Universitair Medisch Centrum

In deze studie wordt gekeken of de oorzaak van de langdurige klachten te maken kan hebben met een ontregeld afweersysteem, gepaard met een chronische ontstekingsreactie. Ook wordt onderzocht of en welke invloed vaccinatie hierop heeft. Dit wordt onderzocht bij een grote groep COVID-19-patiënten die al langdurig gevolgd wordt in een lopende cohortstudie (RECoVERED). Resultaten van deze studie zullen meer inzicht geven in het ontstaan van long COVID. Daarmee komen mogelijkheden om long COVID te behandelen of te voorkomen hopelijk dichterbij. Bekijk [de projectpagina](#) van dit project.

Vaccinatie in kinderen met long COVID om de Fitheid te verbeteren- VINCERE

5.1.2e Spaarne Gasthuis

Dit onderzoek bekijkt het effect van een vaccinatie op vermoeidheidsklachten bij kinderen van 12 tot 18 jaar oud. Hiermee willen de onderzoekers bekijken of er verschillen zijn tussen kinderen waarbij de klachten wel en niet verbeteren. Daarnaast zullen zij bij kinderen van 6 tot 12 jaar aanvullend kijken naar het vaccinatie-effect op immunogeniciteit, biomarkers en fysieke fitheid. Bekijk [de projectpagina](#) van dit project.